

Cambridge Papers

GENUL: CE MAI URMEAZĂ?

Experiențe personale, agende
radicale și dileme năucitoare

Christopher Townsend

CAMBRIDGE

JUBILEE
CENTRE
A BIBLICAL VISION FOR SOCIETY

GENUL: CE MAI URMEAĂ?

Experiențe personale, agende radicale și dileme năucitoare

Christopher Townsend

Articol publicat în seria *Cambridge Papers*

Decembrie 2016

Traducător: Elena Neagoe

Centrul de Educație Creștină și Cultură Contemporană
Areopagus

Timișoara 2019

Originally published in *Cambridge Papers* series,
by The Jubilee Centre (Cambridge, U.K.) under the title
*Gender: where next? Personal journeys, radical
agendas and perplexing dilemmas*
Volume 25, Number 4, December 2016.

© Christopher Townsend 2016

All rights reserved.

Published with permission of The Jubilee Centre,
St Andrews House, 59 St Andrews Street,
Cambridge CB2 3BZ, UK
www.jubilee-centre.org
Charity Registration Number 288783.

Ediția în limba română, publicată cu permisiune,
sub titlul
*GENUL: CE MAI URMEAȚĂ? Experiențe personale,
agende radicale și dileme năucitoare*
de Christopher Townsend,
apărută sub egida Centrului Areopagus din Timișoara
Calea Martirilor nr. 104
www.areopagus.ro
cu sprijinul oferit de SALLUX

Începând cu anul 2011, activitățile desfășurate de Sallux
sunt susținute financiar de către Parlamentul European.
Responsabilitatea pentru orice comunicare sau
publicație redactată de Sallux, sub orice formă sau prin
orice mijloc, revine organizației Sallux. Parlamentul
European nu este responsabil pentru modurile în care va
fi folosită informația conținută aici.

Coordonator proiect:
Dr. Alexandru Neagoe

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în
limba română. Prima ediție în limba română.

Traducător: Elena Neagoe

Editor coordonator: Dr. Alexandru Neagoe

*Cu excepția unor situații când se specifică altfel, pentru
citatele biblice s-a folosit traducerea D. Cornilescu.*

*Orice reproducere sau selecție de texte din această
carte este permisă doar cu aprobarea în scris a
Centrului Areopagus din Timișoara. Dacă există vreo
discrepanță între versiunea engleză și cea română,
versiunea engleză are întâietate.*

„...revoluția transgender reprezintă una dintre cele mai dificile provocări pastorale pe care le va întâmpina această generație de creștini.”

Dr. R. Albert Mohler¹

Rezumat

În ultimii ani, problema „identității de gen” a ieșit cu repeziciune în evidență și necesită atenție din partea noastră. Această lucrare începe cu un scurt sondaj asupra diferitelor înțelegeri ale genului, înainte de a examina, distinge și contrasta starea medicală a disforiei de gen și a aspectelor ideologiei transgender. Acest lucru stabilește scena pentru reflecții biblice asupra corpului, sexului și genului în lumina întrebărilor puse de fenomenul transgender. Lucrarea se încheie cu reflecții asupra a două provocări cu care creștinii se confruntă într-un context nou și schimbător de confuzie între sexe.

Introducere

În iulie 2015, călătoria lui Bruce Jenner de la icoană olimpică la femeie transgender a fost anunțată în lume pe coperta frontală a revistei *Vanity Fair* cu titlul „Spune-mi Caitlyn”. În 1976, Jenner a câștigat medalia de aur la decatlon la Olimpiada de la Montreal și a fost un erou all-american; în 2015, Jenner a câștigat premiul Femeia Anului al revistei *Glamour* și premiul Arthur Ashe Courage. Călătoria nu a fost simplă: Jenner a experimentat disforia de gen de zeci de ani, relații de familie tulburi și o tranziție care a presupus luarea de hormoni, îndepărtarea părului, mărirea sânilor, un bărbierit traheal și o operație de feminizare facială.² În trailerul emisiunii TV „Eu sunt Cait”, Jenner așteaptă cu nerăbdare ziua în care alți oameni ca el vor fi normali și nu vor mai ieși în evidență în societate; atunci când un interlocutor spune că „ești normal”, Jenner răspunde: „Haideți să-i

spunem așa, eu sunt «noul normal» ”. Chestiunile legate de gen au devenit tot mai larg răspândite, mai proeminente și mai presante în ultimii ani, așa încât nici societatea, nici biserica nu pot evita formularea unui răspuns față de aceste provocări.

Înțelegeri ale genului

Sexul, privit biologic, este relativ simplu: sexul nostru reflectă rolurile diferite ale bărbaților și femeilor în reproducerea sexuală. Bărbații și femeile au dotări genetice diferite (cromozomii XY și XX) și caracteristici sexuale primare (părțile anatomiei noastre direct implicate în reproducerea sexuală) și, de obicei, hormonii sexuali produc caracteristici sexuale secundare diferite (cum ar fi distribuția părului corpului). Cu toate acestea, în cazuri rare, tulburările de dezvoltare sexuală (TDS) pot duce la „condiția de intersexualitate” în care o persoană are o combinație de cromozomi non-standard și/sau caracteristici sexuale fizice incomplete, inconsistente sau ambigue. Condițiile de intersexualitate nu constituie un „al treilea sex”, ci variații de la cele două sexe - bărbat și femeie - implicate în reproducerea sexuală a omului. Sexul biologic „este, pentru aproape toate ființele umane, clar, binar și stabil, reflectând o realitate biologică fundamentală”.³

Din punct de vedere istoric, „genul” a fost un termen gramatical pentru a clasifica substantivele ca fiind feminine, neutre sau masculine. Utilizarea cuvântului „gen” în legătură cu sexul, identitatea personală și rolurile sociale este un fenomen din secolul XX. La un anumit nivel, cuvântul „gen” funcționează adesea ca sinonim pentru cuvântul „sex” (deoarece ultimul termen a fost folosit mai mult ca prescurtare pentru „act sexual”). Cu toate acestea, în teoria sexului, conceptul de „gen” este diferențiat de „sex” și abordează probleme sociale, culturale și personale, cum ar fi rolurile de gen,

așteptările, expresia și identitatea. Rezultatul este un concept multivalent, complex, cu mai multe fațete și contestat cultural.

Dintr-o anumită perspectivă, diferențele de gen reflectă evoluția unei *diferențe esențiale* între bărbați și femei care au atribute inerente, înrădăcinate în diferențe neuro-biologice, care contribuie, alături de influențele culturale, la tipare distincte de gândire și comportament dincolo de domeniul reproducerii sexuale. Pentru Simon Baron-Cohen, caracteristica distinctivă a creierului „feminin” este capacitatea de „empatie”, iar a creierului „masculin” este capacitatea de „sistemizare”.⁴ Anumite caracteristici sunt distribuite între bărbați și femei, într-un mod care poate fi reprezentat prin două curbe de tip clopot suprapuse.

Cu toate acestea, pentru mulți genul este doar o *construcție socială*, stabilită prin sistemul așteptărilor sociale. După cum a scris Simone de Beauvoir în *The Second Sex*: „O persoană nu se naște, ci mai degrabă devine femeie”.⁵ Adică, diferențele de oportunitate, aspirație și modurile de interacțiune socială pe care le experimentează femeile sunt învățate sau impuse de familie, colegi și cultură. Pentru feministe, normele de gen sunt problematice, deoarece, în societate, femeile sunt considerate ca având roluri subordonate.

Pentru Judith Butler - o critică a feminismului și principalul exponent al teoriei queer - genul este o *realizare performativă*, o „identitate construită”, stabilită printr-o „repetare stilizată a actelor”, prin care genului i se dă iluzia de substanță. Un individ „face” întotdeauna genul, fie performând în conformitate cu stereotipurile de gen acceptate social (creând aspectul unui binar esențial), fie deviind de la acestea (în acte subversive care contestă și demontează practicile

heteronormative) .⁶ Mai mult, „genul nu poate fi înțeles ca un *rol* ce exprimă sau deghizează un «sine» interior.”⁷ Aici ea reiterează concepția lui Foucault, și pe cea a lui Nietzsche de dinaintea lui, care a susținut că sarcina noastră este auto-crearea. Pentru Foucault, „... nu exista nimic în interior sau în afară față de care trebuia să fii fidel; creația de sine nu avea astfel de limite. Era vorba de estetică, nu de morală; singura preocupare ar trebui să fie crearea unui sine care să fie o «operă de artă»”⁸

Nu în ultimul rând, sexul este privit ca o *identitate psihologică*. Identitatea de gen a fost definită ca: „experiență internă și individuală a genului, simțită profund de fiecare persoană, care poate sau nu să corespundă sexului atribuit la naștere”⁹ sau, așa cum spune Chaz Bono: „Genul este între urechile tale și nu între picioare.” Această perspectivă vine sub diferite aspecte. Unii subliniază autenticitatea personală (mai degrabă ca afișul pentru filmul din 2015 *The Danish Girl*, pe care scrie „Găsește curajul să fii tu însuși”). Unii privesc neuroștiința contemporană și susțin că toată lumea are un creier sexual care poate, sau nu, să fie congruent cu sexul pe care îl are corpul lor. Alții subliniază libertatea radicală de alegere: dreptul suveran al individului de a-și defini identitatea, inclusiv genul, și de a-i fi respectată de către toată lumea identitatea pe care el și-o alege.

Ne-am putea întreba, după acest scurt sondaj, dacă genul se definește ca ceva ce o persoană este, sau învață, sau face, sau simte, sau alege. Cu toate acestea, dacă genul este *doar* o construcție socială, o realizare performativă sau o identitate psihologică, atunci el nu are nicio legătură necesară cu sexul nostru fizic. Identitatea de gen nu mai trebuie să fie binară, ci poate rezulta dintr-o combinație unică de caracteristici, acțiuni, preferințe și percepții pe care le are fiecare individ.

Dacă identitatea de gen este construită, aceasta poate fi fluidă și plastică; dacă normele de gen sunt construite social, ele pot fi deconstruite.

Disforia de gen

Conform unui document al Serviciului Național de Sănătate din Marea Britanie : „Disforia de gen este o afecțiune în care o persoană prezintă disconfort sau suferință, deoarece există o neconcordanță între sexul biologic și identitatea de gen”.¹⁰ Disforia de gen, dacă este suficient de intensă, justifică un diagnostic medical. Până de curând, cunoscută sub numele de „tulburare de identitate de gen”, noua terminologie reflectă o reticență de a considera sau trata această condiție ca o problemă a minții și reflectă un accent pus pe înlăturarea suferinței. Condiția este rară: sondajele sugerează o prevalență mai mică de 1 din 7.000 pentru bărbați (sau 0.014%) și mai mică de 1 din 20.000 (sau 0.005%) pentru femei.¹¹ Există și multe persoane care raportează ca sunt transsexuale (între 0.35% și 0.52% din populație)¹² sau se identifică cu un fel de variantă de gen (aproximativ 1% din populație).¹³

Disforia de gen poate fi tranzitorie (la majoritatea copiilor prepubescenti cu disforie de gen pur și simplu le dispar acele sentimente)¹⁴ sau persistentă; poate să apară timpuriu sau să apară cu o intensitate nouă la vârsta mijlocie; poate să nu aibă nicio legătură sau să aibă conexiuni imperceptibile cu orientarea/atracția sexuală.¹⁵ Oamenii răspund în moduri diferite: unii nu aduc nicio modificare expresiei lor externe de gen; alții se îmbracă în haine de sex opus, fie în particular, fie în public; alții caută ajutor medical și pot primi tratament psihosocial (ca să-i ajute să îmbrățișeze genul care corespunde sexului) sau pot primi hormoni de sex diferit, urmați, în unele cazuri, de una sau mai multe operații.

Cauzele disforiei de gen rămân incerte și controversate. Teoriile neurobiologice (care iau în considerare dezvoltarea creierului) și teoriile psihosociale (care privesc impactul factorilor de dezvoltare, cum ar fi: tații distanți, dorințele părinților de a avea un copil de sex opus și abuzul emoțional sau sexual) se întrec în a oferi explicații, dar cercetările în sprijinul acestor teorii rămân limitate și neconcludente.¹⁶ Yarhouse concluzionează că „experiența unei adevărate disforii de gen... nu este aleasă”.¹⁷ Cu toate acestea, alegerile comportamentale ale unei persoane pot avea un impact asupra intensității sau a sentimentelor sale.

Nu există o cale ușoară pentru o persoană care suferă de disforie de gen. Aceasta este deseori însoțită de dificultăți de sănătate mentală (în special depresie sau probleme din spectrul autismului), iar tentativele de suicid au mare prevalență printre cei care suferă de disforie de gen. Dacă pentru persoanele cu disforie de gen viața nu este ușoară, și cei care aleg să facă o tranziție au parte de multe provocări. Tranziția este întotdeauna incompletă, așa cum scria dr. Paul McHugh, fost șef de psihiatrie la Universitatea Johns Hopkins: „Persoanele care suferă o intervenție chirurgicală de schimbare de sex nu se schimbă de la bărbați la femei sau invers. Mai degrabă, aceste persoane devin bărbați feminizați sau femei masculinizate.”¹⁸ Un bărbat trans nu poate deveni vreodată tatăl biologic al unui copil, iar o femeie trans nu poate da naștere niciodată la copii. Relațiile personale sunt complicate de dedesubturile vieții de dinainte de tranziție: ascunderea acestor dedesubturi duce la decepție și lipsă de intimitate, iar dezvăluirea lor comportă riscul de a fi neînțeleș și respins.

Deși intervențiile radicale hormonale și chirurgicale, precum și medicamentele de blocare

a pubertății pentru copiii preadolescenți sunt desfășurate în contexte medicale, este de remarcat faptul că cercetările disponibile pentru a evalua, cu atât mai puțin pentru a susține, astfel de proceduri rămân limitate. Există foarte puține, sau aproape deloc, studii longitudinale cu eșantioane semnificative din punct de vedere statistic și cu grupuri de control care să demonstreze existența unor beneficii terapeutice clare.¹⁹ Acest lucru face să fie foarte dificil să determini ce înseamnă o bună îngrijire a pacientului.”²⁰

Agendele radicale și ideologia transgender

Activiștii transsexuali recunosc că modelul medical al disforiei de gen a fost util în argumentarea acceptării sociale a persoanelor transsexuale, în finanțarea terapiilor prin Sistemul Național de Sănătate sau de asigurări, precum și în încadrarea juridică a demersuri.

Cu toate acestea, pentru activiștii transsexuali modelul medical are limitări: „abordarea medicală a variantei de gen și crearea transsexualității a dus la o guvernare a organismelor trans care restricționează capacitatea noastră de a face tranziții de gen care nu aduc apartenență la un rol normativ de gen. Autodeterminarea persoanelor trans în crearea expresiei noastre de gen este compromisă de rigiditatea criteriilor de diagnostic și tratament .”²¹

Mișcarea transgender are o agendă radicală pentru a încuraja o revoluție a modului în care înțelegem genul: ea caută să înlocuiască o înțelegere binară cu una în care o persoană poate îmbrățișa un al treilea gen, sau mai multe genuri, sau niciun gen, sau un gen fluid și în schimbare. Vedem acest lucru în materialul educațional pus la dispoziția școlilor primare și gimnaziale de organizații precum Stonewall, Gendered Intelligence și Educate & Celebrate.²² În SUA, o diagramă a „genului unei

persoane” este utilizată pentru a evidenția spectrul posibilităților disponibile tuturor.

Vedem acest lucru în campaniile pentru schimbarea legii cu privire la persoanele transsexuale. Conform legii Recunoașterii Genului din 2004, o persoană cu vârsta peste 18 ani poate solicita un certificat de recunoaștere a genului care, dacă este eliberat, schimbă genul legal al persoanei respective pentru toate scopurile și duce la schimbarea sexului de pe certificatul de naștere.²³ Solicitantul trebuie să arate că are disforie de gen, că a trăit în genul dobândit cel puțin doi ani și intenționează să facă acest lucru până la moarte și are sprijinul a două rapoarte medicale/psihologice. Conform Legii privind egalitatea din 2010, este interzisă discriminarea directă sau indirectă împotriva unei persoane care are caracteristica protejată „reatribuire de gen”. Un raport al Camerei Comunelor din Parlamentul Marii Britanii privind egalitatea transsexuală²⁴ a recomandat o schimbare majoră de abordare:

- Recunoașterea genului ar trebui să se bazeze pe „declararea pe proprie răspundere a genului”, iar orice persoană cu vârsta peste 16 ani poate să depună o cerere în acest sens;
- Legea egalității din 2010 ar trebui modificată astfel încât caracteristica protejată să fie „identitatea de gen”, definită ca „experiența de gen pe care o anumită persoană o poate resimți în mod profund la nivel intern și individual...”;
- Ca principiu general, bazele de date oficiale ar trebui să fie „fără specificarea genului”. Guvernul a fost invitat să ia în considerare crearea unei categorii legale pentru persoanele cu identitate de gen în afara binarului masculin/feminin.

Deși guvernul este hotărât să dezvolte un nou plan de acțiune pentru egalitatea transsexuală, o eventuală revizuire a Legii recunoașterii genului, respectiv „stimularea progresului către o societate ... în care orice persoană este liberă să fie ea însăși”²⁵ în diverse aspecte, presupune aducerea de mai multe dovezi care să susțină astfel de schimbări.

Aceste dezbateri, la nivelul politicilor, oglindesc distincția importantă între o afecțiune medicală (disforia de gen) și o ideologie care caută transformarea radicală a concepțiilor despre gen și societate (transgenderismul). Ultimele decenii au înregistrat o breșă tot mai mare între „lege” și „natură” ca și cadru legal pentru fertilizarea in vitro și maternitatea surrogat, precum și pentru recunoașterea căsătoriei între persoanele de același sex. „Declararea pe proprie răspundere a genului” ar duce lucrurile un pas mai departe, semnalând practic dispariția corpului uman în ochii legii.²⁶ Deși creștinii ar trebui să fie printre oamenii cei mai preocupați să pună capăt hărțuirii celor ce își exprimă genul în mod neconvențional, schimbările radicale propuse de către cei care promovează ideologia transsexuală trebuie privite ca îngrijorătoare. Aceste schimbări reprezintă o politică identitară deghizată într-o formă nouă, una care promovează o revoluție socială fără precedent istoric și care riscă proliferarea „confuziei de gen.”

Câteva reflecții biblice

O viață întrupată

În relatările creației sunt întrețesute toate temele legate de identitate, existență trupească, sex, căsătorie și rolurile bărbaților și femeilor. În timp ce feminismul pune sub semnul întrebării utilizarea diferențelor de sex ca fundament pentru distincția de gen, respectiv faptul că o astfel de distincție există (în materie de abilități și attribute) sau că ea ar trebui să existe (în materie de roluri sociale),

transsexualitatea ridică noi preocupări. Aici, relația dintre noi înșine și corpurile noastre, dintre sexul nostru fizic și genul nostru (oricum ar fi el înțeles), precum și întrebările despre identitatea personală, devin deosebit de importante.

Relatările despre creație subliniază materialitatea noastră (faptul că omul este format din țărână) și afirmă diferențele fizice dintre bărbat și femeie, fiecare fiind creat în mod diferit. Relatările se încheie prin sărbătorirea naturii noastre fizice („ea este os din oasele mele și carne din carnea mea”). Astfel, „corpurile nu sunt niște lucruri în care noi locuim, ci modul în care noi locuim în lume, așa cum ne-a creat Dumnezeu.”²⁷ Corpurile noastre ne învață că suntem dependenți, nu autonomi și semnaleză faptul că suntem făcuți pentru relații de dăruire reciprocă de sine.

Mai mult, în viziunea biblică a persoanei umane, deși corpul, mintea, inima și sufletul se pot distinge, fiecare dintre noi este menit să fie un tot unitar sau o unitate psihosomatică și nu niște părți divizate.²⁸ Din perspectivă biblică, genul nu este nici detașabil de biologie, nici doar o chestiune de biologie. Există, sau ar trebui să fie, o unitate organică a sexului biologic și a identității de gen. Prin contrast, părerea că eul meu interior este primordial și sunt liber să-mi modelez corpul pentru a-mi reflecta sinele interior are paralele cu gnosticismul. Apostolul Pavel s-a confruntat cu rezultatele concepțiilor gnostice în zilele sale: licențiozitate sexuală (dacă corpul este lipsit de importanță, sunt liber să fac ce îmi place cu el) și asceza (dacă corpul nu are importanță, ar trebui să-l tratez aspru). În schimb, corpul este „templul Duhului Sfânt”, deci ar trebui să-L „onorăm pe Dumnezeu cu trupul [nostru]”.²⁹

„Parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut”

Rasa umană este creată după chipul lui Dumnezeu și făcută „bărbat și femeie” - două sexe care nu sunt nici identice, nici interschimbabile. Relatarea din Geneza se bucură de diversitatea abundentă a creativității lui Dumnezeu, dar tema distincției binare, pe măsură ce Dumnezeu creează și separă, este țesută în lucrarea Sa (în lumină și întuneric, apele de deasupra și de sub cer, pământ și mare, soare și lună, bărbat și femeie).

Distincția dintre bărbat și femeie este strâns legată de statutul nostru unic de purtători ai chipului lui Dumnezeu și de mandatul nostru divin de a fi roditori, de a umple pământul și a-l stăpâni. Dacă o perspectivă biblică ne ajută să analizăm diferitele teorii despre gen, în mod semnificativ, ea ne constrânge să înțelegem sexul și genul într-o perspectivă mai largă, întrucât separarea în bărbat și femeie este un factor semnificativ atât al realității supreme (bărbăția și feminitatea jucând un rol în reflectarea chipului lui Dumnezeu), cât și al viitorului nostru destin (atunci când va avea loc nunta dintre Cristos și biserică, mireasa Lui).³⁰

Există un alt sens în care distincția Creator/creatură este deosebit de important în raport cu chestiunile legate de sex și de gen: sexul nostru fizic este un „dat” pe care noi îl putem masca, dar nu îl putem ascunde; iar sexul nostru de bărbat sau femeie este un „dar” de la Dumnezeu, pe care nu-l putem câștiga, nici fabrica, nici alege. Este un dar care ne este dăruit din generozitatea și bunătatea lui Dumnezeu, ca un dar pe care fie îl îmbrățișăm, fie îl respingem, așa cum afirma Oliver O’Donovan.³¹

În Matei 19, Domnul Isus afirmă separarea binară a rasei umane în bărbați și femei, așa cum a intenționat Creatorul, cu toate că mai târziu afirmă că unii sunt născuți eunuci, alții sunt făcuți eunuci, iar alții aleg să fie eunuci de dragul împărăției lui Dumnezeu.³² Contextul este legat de discuția

despre căsătorie și divorț, astfel că eunucii nu sunt prezentați ca un „al treilea sex” acolo, ci ca niște persoane care nu pot sau care nu se vor căsători și nu vor avea copii. Și astăzi încă, natura o ia uneori razna (în ce privește condițiile intersex), iar societatea are motive să remodeleze corpul unei persoane (prin operații de realocare a sexului). Uneori creștinii pot afirma că distincțiile bărbat/femeie sunt normative într-un mod care, cu insensibilitate, dă la o parte realitatea celor care au o relație complicată cu aceste categorii. Totuși, așa cum ne arată și exemplul Domnului Isus, este posibil să menții tiparul divin (mai degrabă decât să cedezi presiunii contemporane de a reinventa înțelegerile teologice cu privire la sex și gen) făcând loc în gândirea noastră pentru oameni și situații care nu se încadrează în acel tipar. Este interesant că atunci când Evanghelia s-a răspândit dincolo de Ierusalim, prima persoană convertită care ne este prezentată este eunucul etiopian.³³

Distincțiile de gen de-a lungul istoriei mântuirii

Tema menținerii distincțiilor de gen este exprimată în mai multe feluri în cadrul Bibliei: bărbații nu ar trebui să se comporte ca femeile din punct de vedere sexual sau să se îmbrace ca femeile, iar atunci când bărbații și femeile adoptă exprimarea identității genului opus este considerat a fi o „scârbă” de către apostolul Pavel.³⁴ Unii susțin că atunci când Pavel spune că „nu mai este nici Iudeu, nici Grec; nu mai este nici rob, nici slobod; nu mai este nici parte bărbătească, nici parte femeiască, fiindcă toți sunt sunteți una în Cristos Isus”,³⁵ el se referă la un *telos* când bărbații și femeile vor înceta și încurajează o escatologie realizată în care renunțarea la statutul de bărbat și femeie în prezent este un act răscumpărător, un act prin care sunt eliminate categoriile identitare ce țin oamenii în sclavie.³⁶ Perspectiva aceasta ignoră, însă, contextul versetului 28 din Galateni 3, în care

accentul cade pe mântuirea care nu se primește prin lege, contrazicând totodată afirmațiile apostolului Pavel din alte epistole cu privire la respectarea diferențelor dintre sexe. Cu toate acestea, Noul Testament nu menționează explicit dacă noi vom avea trupuri cu caracteristici sexuale diferențiate în noua creație. Știm că nu va exista căsătoria și vom fi ca îngerii,³⁷ însă dincolo de aceste aspecte există o doză de incertitudine. Totuși, persistența trupurilor sexuate ca o componentă centrală a identității umane de la creație, continuând prin căderea în păcat și dincolo de cruce, precum și accentul Noului Testament asupra continuității trupului, sufletului și identității, mai ales în 1 Corinteni 15, favorizează interpretarea conform căreia în noua creație noi vom avea trupuri sexuate.

Căderea în păcat și drumul spre mântuire

Diversele efecte ale păcatului uman afectează relația noastră cu natura și cu sinele. Dumnezeu a intenționat ca omul să fie un tot unitar, dar păcatul uman duce la „dezintegrare”, la „suferință”, la „deșertăciunea” și „robia stricăciunii” pe care creația le suferă.³⁸ Căderea în păcat este rădăcina atât a cauzelor, cât și a felului în care răspundem, a multiplelor disforii (sentimente de tulburare), inclusiv disforia de gen.³⁹ Dacă există un „dat” al genului pe care-l avem, există și o „stricăciune” a experimentării genului – stricăciune pe care toți o împărtășim într-un fel sau altul.

Confruntându-ne cu „confuzia de gen”, ar trebui să ne amintim că Pavel ne spune să ne așteptăm ca într-o cultură care-L împinge pe Dumnezeu la periferia vieții și ignoră revelația divină, Dumnezeu va permite minții și inimii noastre să ne ducă pe căi greșite, mai ales în ceea ce privește spiritualitatea și sexualitatea.⁴⁰ Rezultatul rebeliunii rasei umane împotriva lui Dumnezeu poate merge dincolo de

respingerea lui Dumnezeu și a legii Sale morale și poate să se extindă până la a respinge „firea” așa cum a fost ea creată de Dumnezeu. Nu este deplasat să ne întrebăm dacă, în mod conștient sau nu, procedurile de realocare a sexului nu sunt o încercare de a uzurpa rolul Creatorului.

Ca și creștini, pe măsură ce mintea și inima noastră începe să se transforme aici și acum, de această parte a cerului „suspınăm în noi și așteptăm înfierea, adică răscumpărarea trupului nostru.”⁴¹ Evanghelia „aduce speranța că Dumnezeu care ne-a făcut bărbat și femeie poate repara identitatea distorsionată și poate aduce o coerență mai mare între sex și gen, chiar dacă o astfel de vindecare nu poate fi întotdeauna realizată în această viață.”⁴² Calea maturității creștine este deseori una care te învață să-L onorezi pe Cristos în mijlocul problemelor. Doar când vom fi o făptură nouă, când vom primi trupuri înviate, Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii noștri și nu vom mai avea nicio durere.⁴³

Identitatea în creație și Cristos

Nu ar trebui să ne surprindă faptul că oamenii caută o cale spre sens și identitate și că vor face orice pentru a-și atinge aceste scopuri. Noi suntem creaturi limitate și ne bântuie umbra lipsei de semnificație: „Ce este omul ca să te gândești la el?” Cu toate acestea, psalmistul își dă seama că Dumnezeu „l-a încununat cu slavă și cinste.”⁴⁴ El își dă seama de acest adevăr nu prin introspecție, speculație filosofică sau efort de a-și cădi „un nume” pentru sine, ci în contextul adorației umile arătate lui Dumnezeu, Cel care l-a creat. Conștientizarea faptului că suntem creați după chipul lui Dumnezeu ne smerește (suntem doar „un chip”) și ne dă demnitate (suntem creați după „chipul lui Dumnezeu”). Creștinul primește o nouă identitate prin unirea cu Cristos.⁴⁵ Această

identitate este personală (pentru că Domnul Isus Își cheamă oile pe nume), eternă (aleși de Dumnezeu înainte de întemeierea lumii, căci povestea noastră nu a început cu experimentarea noastră conștientă a sinelui sau a genului), dinamică (suntem transformați după chipul Domnului Isus pe măsură ce ducem până la capăt mântuirea noastră) și relațională (atunci când devenim copii ai lui Dumnezeu și ne alăturăm familiei credincioșilor, un popor sfânt, o preoție împărătească).⁴⁶

Dileme năucitoare

Disforia de gen și mișcarea transsexuală au dat naștere la multe dileme năucitoare, iar bisericile se vor confrunta cu probleme pastorale dificile care acum câțiva ani aproape că nu existau.⁴⁷ Suntem provocați la a acorda compasiune celor care suferă de disforie de gen, la a ghida cu blândețe pe cei care sunt prinși în „confuzia de gen”, la a arăta respect celor care au păreri și stiluri de viață radical diferite și, în același timp, la a combate pretențiile radicale ale ideologiei transgender. Putem observa că limbajul constituie un domeniu esențial: unul în care confuzia a crescut și prin care ne sunt revelate schimbările culturale. Un subiect problematic emergent este cel al „prunamelor de gen preferate”. La Universitatea din Toronto, Dr. Jordan Peterson a stârnit recent o mare controversă datorită faptului că a refuzat să folosească pronumele alternative precum singularul „ei” sau „ze” și „zir”, cerute de studenții și profesorii transsexuali. Se spune că angajatorii săi l-au avertizat că, deși ei îi susțin dreptul la libertatea academică și libertatea de exprimare, el poate încălca Codul Drepturilor Omului din Ontario prin refuzul său, iar studenții și cadrele didactice s-au plâns că face comentarii care sunt „inacceptabile, tulburătoare din punct de vedere emoțional și dureroase.”⁴⁸ Ar trebui oare ca și creștinii să urmeze exemplul Dr. Peterson?

Creștinii trebuie să fie dedicații compasiunii (pentru cei care experimentează o alienare dureroasă față de trupul lor) dar și adevărului (atunci când se confruntă cu relatări viciate despre identitatea de gen). Sunt de un real folos principiile care susțin că ar trebui să evităm provocările nenesesare și să fim gata pentru provocările necesare.⁴⁹ Cu chibzuință și îndemânare se poate deseori evita conflictul, evitând folosirea pronumelor la persoana a treia. Totuși, unii susțin că dacă nu se pot evita pronumele personale la persoana a treia, creștinii trebuie să ia în serios faptul că limbajul este poarta spre adevăr și să nu folosească pronume care promovează o falsă înțelegere a identității de gen. Este posibil ca numele persoanelor să nu dea indicii foarte clare: cineva poate să știe că o persoană a făcut tranziția de gen dar să nu știe numele ei original, iar legătura dintre nume și gen este mai puțin directă.

Totuși, poate exista o tensiune între preocuparea față de persoanele care suferă de confuzie de gen și provocarea publică a ideologiei transsexuale: prima poate necesita construirea unei relații și a încrederii înainte de a se aborda subiecte delicate legate de nume și identitatea de gen, a doua necesită rezistarea în fața remodelării limbajului. Însă concepția că ar trebui să se folosească doar pronume care se referă la sexul din naștere a unei persoane (fie din dedicare față de rostirea adevărului sau ca un act de integritate față de convingerile personale) poate intra în conflict cu obligațiile legale față de angajator sau față de stat. Există loc pentru nesupunerea civilă, indiferent de cost, însă nu toți creștinii vor fi convinși că această chestiune justifică așa ceva.

Dacă limbajul este o problemă de prezentare, în miezul multor chestiuni ridicate de ideologia transsexuală stă întrebarea: „Ce înseamnă să fii o ființă umană?” Papa Benedict XVI afirmă:

Chiar noțiunea de ființă – ce înseamnă cu adevărat să fii ființă umană – este pusă sub semnul întrebării... Conform acestei filosofii, sexul nu mai este un element dat de natură, pe care omul trebuie să-l accepte și să-l folosească; el este un rol social pe care-l alegem pentru noi înșine, deși în trecut el era ales pentru noi de către societate. Este evidentă falsitatea profundă a acestei teorii și revoluția antropologică pe care o conține. Omenii pun la îndoială ideea că ei au o natură dată de identitatea lor trupească și care servește ca element definitoriu pentru ființa umană.⁵⁰

Experiența transsexuală este mai mult decât, dar nu mai puțin decât o fereastră către spiritul nostru neliniștit. În serialul de televiziune *Humans*, experiența celor care se numesc „synths” (oameni sintetici) înzestrați cu „conștiință” printr-un cod special permite scenariștilor să reflecte asupra dilemelor umane. Synth Mia afirmă: „Vreau să știu cine sunt, nu pentru ce am fost făcută, ci ce pot deveni...”. Mia dă glas căutării identității și rezistenței contemporane față de ideea unei identități „date.”

Creștinii știu că Evanghelia este atât un cadou (mântuirea a fost oferită doar prin plățirea prețului de către Cristos), cât și o ofensivă (noi suntem complet incapabili să ne câștigăm mântuirea). Provocarea pentru apologeții creștini este să facă ideea de identitate, pe care noi o primim prin naștere și prin Cristos, una atractivă și nu una respingătoare, într-o societate care pune preț foarte mare pe autonomie. Și totuși, așa cum afirma C. S. Lewis, atâta timp cât eu nu cedez în fața lui Dumnezeu și încerc să-mi trăiesc viața pe cont propriu, voi deveni mai mult „dominat de ereditatea și felul în care am fost crescut, precum și de mediul în care trăiesc și de dorințele mele. Doar atunci când îmi întorc fața către Cristos, când

mă dăruiesc Personalității Sale, încep să am și eu o personalitate a mea.”⁵¹ Așa cum este de altfel o mare parte a Evangheliei, multe dintre lucrurile de aici sunt contrare așteptărilor noastre și ne invită la o reflecție mai profundă, la a căuta ajutorul divin, dacă vrem să comunicăm adevăruri profunde într-un mod care să convingă în zilele noastre.

Christopher Townsend este avocat în Cambridge și este specializat pe drept comercial. El este căsătorit cu Kate, care lucrează ca medic de familie în Cambridge și are un număr din ce în ce mai mare de pacienți ce explorează chestiuni legate de identitatea de gen. Au împreună trei copii. El deține și rolul de secretar al grupului editorial Cambridge Papers.

NOTE

[1] R. A. Mohler, *We Cannot Be Silent*, Nelson Books, Nashville, 2015, p.69.

[2] Buzz Bissinger, ‘Caitlin Jenner: The Full Story’, *Vanity Fair*, iulie 2015, www.vanityfair.com.

[3] L. S. Meyer & P. R. McHugh, *Sexuality and Gender*, The New Atlantis – Raport Special, Nr. 50, Toamna 2016, p.94.

[4] S. Baron-Cohen, *The Essential Difference*, Penguin, 2004.

[5] S. de Beauvoir, *The Second Sex*, New York: Bantam, 1952, p.249.

[6] ‘The Social Construction of Gender’, *Boundless Sociology*, Boundless, 26 mai 2016. Accesat 15 noiembrie 2016 la <https://www.boundless.com/sociology/textbooks/boundless-sociology-textbook/gender-stratificationand-inequality-11/gender-and->

socialization-86/the-social-construction-ofgender-496-8675/

[7] J. Butler, 'Performative Acts and Gender Constitution: An Essay in Phenomenology and Feminist Theory', *Theatre Journal*, Vol. 40, Nr. 4, Dec. 1988, pp.528 (disponibil la www.amherst.edu).

[8] J. Coffey, *Life after the Death of God? Michel Foucault and Postmodern Atheism*, *Cambridge Papers*, Vol. 5, Nr. 4, decembrie 1996.

[9] Vezi Preambulul la Principiile de la Yogyakarta asupra aplicării legislației internaționale a drepturilor omului în raport cu orientarea sexuală și identitatea de gen, la www.yogyakartaprinciples.org. Accesat în 27 noiembrie 2016.

[10] Alegerile sistemului public de sănătate din Marea Britanie: sănătatea ta, alegerile tale, www.nhs.uk.

[11] Vezi M. Yarhouse, *Understanding Gender Dysphoria*, IVP, 2015, p.92. Este posibil ca rata de prevalență să se modifice în timp.

[12] A. Flores et al, 'How Many Adults Identify as Transgender in the United States?', Williams Institute, UCLA, 2016, p.7 la <http://williamsinstitute.law.ucla.edu/wp-content/uploads/How-Many-Adults-Identify-as-Transgender-in-the-United-States.pdf>.

[13] Un studiu din 2012 realizat de Comisia pentru Drepturile Omului și Egalitate citat în CR181 'Good practice guidelines for the assessment and treatment of adults with gender dysphoria', Royal College of Psychiatrists, Octombrie 2013.

[14] M. Yarhouse, op. cit., pp.105 citând *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (DSM-5).

[15] M. Yarhouse, op. cit., pp.95–98.

[16] M. Yarhouse, op. cit., pp.61–83 și L. S. Meyer & P. R. McHugh, *Sexuality and Gender*, pp.98–114.

[17] M. Yarhouse, op. cit., p.81.

[18] P. McHugh, 'Transgender Surgery Isn't The Solution', *The Wall Street Journal*, Actualizat în 13 mai 2016 (accesat 27 noiembrie 2016).

[19] Vezi, de exemplu, M. Yarhouse, op. cit., p.119 și L. S. Meyer & P. McHugh, op. cit., pp.108–113 pentru discutarea unui număr de studii disponibile.

[20] 'Operational research report following visits and analysis of Gender Identity Clinics in England', noiembrie 2015, p.38.

[21] Spade, Dean, 'Mutilating Gender' în *The Transgender Reader*, ed. Susan Stryker și Stephen Whittle, Routledge, citat în 'Postgenderism: Beyond the Gender Binary' de George Dvorsky și James Hughes, martie 2008). Accesat în 16 noiembrie 2016 la www.ieet.org/archive/IEET-03-PostGender.pdf

[22] Sunt notate câteva exemple în documentul de informare *Transsexualism* al The Christian Institute, la www.christian.org.uk.

[23] În ultimul deceniu, mai puțin de 4.500 de persoane au schimbat legal sexul obținând un astfel de certificat (vezi 'Debate on "Transgender equality" 1 decembrie 2016' la www.christian.org.uk)

[24] Comisia pentru egalitatea femeilor din Camera Comunelor, primul raport al sesiunii 2015–2106 despre Egalitatea transsexuală, London: The Stationery Office Limited, ianuarie 2016

[25] Răspunsul Guvernului la raportul Comisiei pentru egalitatea femeilor asupra Egalității transsexuale (Cm 9301), iulie 2016, p.5.

[26] D. Moody, *The Flesh Made Word* (Ediție extinsă), 2016

[27] A. Sloane, 'Male and Female He Created Them'? Theological Reflections on Gender, Biology and Identity, *Ethics in Brief* (Vol. 21, Nr. 4), Kirby Laing Institute for Christian Ethics, vara 2016. Disponibil la www.klice.co.uk, p.3.

[28] Unitatea unei persoane presupune holism funcțional și este, de exemplu, compatibil cu dualismul trup-suflet și nu neagă starea intermediară dintre moarte și învierea trupească.

[29] 1 Cor. 6:12–20; 1 Tim. 4:1–4.

[30] Ef. 5:21–33.

[31] O. O'Donovan, *Begotten or Made?*, OUP, 1984.

[32] Mat. 19:1–12.

[33] Fapte 8:26–40.

[34] Lev. 18:22; Rom. 1:18–32; 1 Cor. 6:9–10; Deut. 22:5; 1 Cor. 11:14–15.

[35] Gal. 3:28.

[36] Vezi, de ex., discuția din M. K. DeFranza, *Sex Difference in Christian Theology: Male, Female and Intersex in the Image of God*, Eerdmans, 2015, pp.246–259.

[37] Mat. 22:30.

[38] Vezi Rom. 8:19–27.

[39] Unii evanghelici avertizează împotriva unei asocieri prea grăbite între variații biologice care nu sunt standard (care pot include variații neurologice în creier) și căderea în păcat, deoarece funcționarea normală a ADN-ului nostru presupune

existența variației biologice ca trăsătură intrinsecă existenței trupești

[40] Rom. 1:21–22.

[41] Rom. 8:23.

[42] ‘Gender Dysphoria’, R. Thomas & P. Saunders, CMF Files Nr. 59, p.5 (disponibil la www.cmf.org).

[43] Apoc. 21:4.

[44] Ps. 8:5.

[45] 2 Cor. 5:17.

[46] Ioan 10:3; Ef. 1:4; Fil. 2:12–13; Ef. 2:19, 1 Pet. 1:9.

[47] O carte scurtă și foarte utilă scrisă de pastorul Vaughan Roberts, *Transgender*, Good Book Company, 2016.

[48] ‘Toronto professor Jordan Peterson takes on gender-neutral pronouns’, 4 noiembrie 2016, www.bbc.co.uk (accesat în 27 noiembrie 2016).

[49] Denny Burk: ‘Bruce or Caitlyn? He or she? Should Christians accommodate transgender naming?’, www.dennyburk.com (accesat în 17 noiembrie 2016).

[50] Citat în D. Burk, *What is the meaning of sex?*, Crossway, 2013, p.158.

[51] C. S. Lewis, *Mere Christianity*, Fount, 1977, pp.187–88.

